

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
1. lékařská fakulta
3. interní klinika 1.LF UK a VFN
U Nemocnice 1, Praha 2, 128 00

Posudek oponenta bakalářské práce oboru Nutriční terapeut

Název bakalářské práce: Efekt edukace na hladinu krevních lipidů pacientů s dyslipidemií

Autor práce: Ing. Marie Lorencová

Vedoucí práce: doc. MUDr. Lukáš Zlatohlávek, Ph.D.

Oponent práce: MUDr. Eva Tůmová, Ph.D.

Akademický rok: 2019/2020

Posudek

Volba tématu

Přístup autora k zadanému tématu, zvolený postup řešení z hlediska současných metod: Přístup autorky k zadanému tématu, dle rozsahu teoretického úvodu, byl jistě nadměru pečlivý. Postup řešení formou rozhovoru s pacientem je aktuální.

Aktuálnost tématu: Téma hodnotím jako velice aktuální, pro klinickou praxi nesmírně významné. Edukace pacientů s dyslipidemií a sledování adherence k požadovaným změnám životního stylu a jejich vliv na hladiny sérových lipidů je pilířem péče o pacienty v kardiovaskulární prevenci a je nezbytné v praxi věnovat více prostoru rozhovoru s pacientem o jeho stravovacích a pohybových návycích a v pozitivních úpravách životního stylu jej opakovaně podporovat.

Výběr tématu a jeho obtížnost: Téma je vhodné pro studijní zaměření autorky a přiměřeně obtížné.

Teoretická část

Struktura práce, logické členění (obsah):

Struktura teoretické části je přehledná, jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují. Autorka nejprve čtenáře seznamuje s různými způsoby dělení dyslipidemií, dále popisuje funkci plazmatických lipoproteinů, následně se věnuje patofyziologii aterosklerózy. V další kapitole autorka rozebírá samotnou edukaci pacienta, poslední kapitola teoretické části je věnována jednotlivým rizikovým faktorům aterosklerózy a změně režimových opatření při léčbě pacientů s dyslipidemií.

Abstrakt a klíčová slova odpovídají obsahu práce: Abstrakt stejně jako klíčová slova vystihují obsah práce.

Úroveň zpracování literární rešerše, práce s literárními prameny, informačními zdroji:

Citace jsou přehledně zpracované, referencí je jistě dostatek, autorka čerpá z aktuálních zdrojů zahraničních i českých autorů.

Správnost a úplnost citací použitých zdrojů: Odkazy jsou citované správně.

Přesnost formulování vlastních myšlenek, práce s odborným jazykem: Autorka využívá odborný jazyk správně a vhodně, sdělení je jasné. Z teoretické části je zřejmé, že autorka nastudovala velké

množství odborné literatury a rozebírané problematice porozuměla. Především tématu edukace se autorka věnuje podrobně, rozebírá jej z mnoha pohledů a poskytuje čtenáři možnost zamyslet se nad problematikou edukace z pohledu lékaře i pacienta.

Úroveň jazykového zpracování: Jazyková výbava a způsob vyjadřování autorky přesahují požadavky bakalářské práce, velice pozitivně hodnotím slohovou vyspělost autorky. Rozsáhlý text je jistě výsledkem mnohahodinové práce, je dobře čtivý a výborně srozumitelný.

Náročnost tématu na teoretické znalosti: Téma je odborně náročné. Autorka rozebírá nejen samotnou podstatu dyslipidemií, patofyziologii aterosklerózy a velice hezky problematiku edukace, ale také detailně popisuje jednotlivé rizikové faktory aterosklerózy. Komplexně rozebírá změnu životního stylu nezbytnou při léčbě pacientů s vyšším kardiovaskulárním rizikem a zamýšlí se nad režimovými opatřeními nejen z hlediska odborného, ale i lidského. Z uvedeného lze usuzovat na výbornou orientaci autorky v tématu, ale především na její empatii tolik nezbytnou při edukační činnosti.

Empirická část

Formulace výzkumné otázky, cílů práce: Hypotézy jakožto cíle práce jsou formulovány správně. Hlavním cílem bakalářské práce je zjistit, jaký vliv na lipidogram má změna v režimových opatřeních, tedy v úpravě jídelníčku, zvýšení pohybové aktivity, případně zanechání kouření u kuřáků, po edukaci pacientů.

Užité metody výzkumného šetření: Autorka užila metody rozhovoru s pacientem jakožto jeho edukace při prvním vyšetření hladiny sérových lipidů a glykemie. Stanovila laboratorní hodnoty při první návštěvě a plánovala zhodnotit změnu těchto laboratorních parametrů po 2-3 měsících od edukace. Vzhledem k pandemii SARS-CoV-2 ovšem nemohla dokončit sběr dat a praktická část práce byla předčasně ukončena.

Vhodnost zvolené metody řešení vzhledem k tématu práce: Použitá metodika byla vzhledem k cílům práce zvolena vhodně.

Charakteristika zkoumaného souboru: Zkoumaný soubor je relativně malý (do průzkumu se zapojilo celkem 22 pacientů), nicméně vzhledem k náročnosti vstupního rozhovoru a edukace pacientů lze tento soubor považovat za dostačující. Poskytuje budoucím klinickým pracovníkům představu o životním stylu dispenzarizovaných pacientů a jejich názoru na své onemocnění, jakožto ochotu upravit svůj životní styl.

Rozvržení časového plánu zpracování empirické části práce: Uvedený časový harmonogram je přiměřený možnostem studentky bakalářského programu.

Dosažené výsledky, jejich správnost a možnost praktického využití: Vzhledem k předčasnému ukončení empirické části práce kvůli pandemii SARS-CoV-2 nebylo dosaženo žádných výsledků.

Úroveň a originalita diskuse: Diskuse rozsahem přesahuje typ práce. Autorka rozebírá jednak samotný rozhovor s pacienty, možnosti úpravy životního stylu a postoj pacientů k navrženým změnám v rámci edukace. Zamýšlí se nad možným průběhem kontroly s odstupem 2-3 měsíců a rozebírá své další postupy. V závěru autorka shrnuje své praktické zkušenosti s edukací pacientů v rámci empirické části, z uvedeného je zřejmá snaha autorky o vcítění se do role pacienta a pochopení nesnází, které jsou spojené s úpravou životního stylu.

Splnění cílů: Autorka stanovené cíle nesplnila z objektivních důvodů – pandemie SARS-CoV-2.

Formulace závěru: Závěr je formulován správně.

Význam práce pro teorii / praxi, doporučení pro praxi:

Dle mého soudu je předkládaná práce zpracována více než precizně. Vzhledem k probíhající pandemii SARS-CoV-2 nebyla praktická část práce dokončena, nicméně samotná orientace autorky v problematice a její porozumění složitosti edukace dokazuje autorčin entuziasmus v oboru a vynikající předpoklady ke klinické práci. Lze se domnívat, že za normálních okolností by práce byla dokončena stejně svědomitě a zpracovány i výsledky empirické části.

Autorka namísto dokončení praktické části vypracovala praktický leták pro pacienty shrnující doporučení ke změně životního stylu – součástí příloh.

Přílohy

Kvalita příloh: Přílohy jsou zpracovány v odpovídající kvalitě.

Grafická, fotografická dokumentace, edukační materiál: Grafická dokumentace zahrnuje několik grafů a tabulek vstupních antropometrických a laboratorních hodnot, vše v přiměřené kvalitě.

Formální zpracování práce

Jak práce odpovídá normám, zákonným ustanovením a předpisům pro psaní závěrečných prací (Opatření děkana č. 10/2010): odpovídá

Stylistická úroveň práce: Stylistická a gramatická úroveň je vynikající.

Formální náležitosti (přehlednost, úprava tabulek, grafů, obrázků apod.): Text je přehledný, a to včetně tabulek, grafů a připojených příloh.

Celkové hodnocení práce (6 – 10 vět)

Autorka si za téma své práce zvolila mimořádně aktuální problematiku, ve které se, soudě dle podrobného teoretického úvodu, skvěle orientuje. Teoretická část je vypracována maximálně přehledně, bez jakýchkoli gramatických či stylistických nedostatků. Podobný teoretický úvod (především kapitola „Edukace“ a „Režimová opatření“) by mohli závidět mnozí autoři monografií.

Rozhovor – edukaci prováděla autorka s jednotlivými pacienty samostatně v rámci vstupního vyšetření, což jí poskytlo praktickou zkušenost práce s pacientem. Pro autorku je jistě přínosné pozorovat postoj samotného pacienta k navrhovaným úpravám životního stylu. Autorka bohužel neměla možnost vyhodnotit adherenci k režimovým opatřením a případnou dynamiku laboratorních hodnot při kontrolním vyšetření kvůli rozvoji pandemie SARS-CoV-2, nicméně tato zkušenost ji jistě nemine v klinické praxi.

Celkově je bakalářská práce konzistentní, přehledná a pro klinickou praxi přínosná.

Práce odpovídá požadavkům kladeným na bakalářskou práci.

Doporučuji práci k obhajobě.

Práci klasifikuji stupněm: výborně

Otázky a připomínky k obhajobě práce (nutné):

Připomínky:

1. Přes maximální snahu nemám připomínek. Práce je brilantně stylisticky napsaná, autorka problematice teoreticky skvěle rozumí a nezbývá než doufat, že vytrvá i v klinické praxi, často tolik náročné a mnohdy nepřinášející očekávané výsledky.

Otázky:

1. Jakou formu (re)edukace pacienta v rámci dlouhodobého udržení adherence s režimovými opatřeními (rozhovor, leták, prezentace na internetu, atd.) pokládáte za nejefektivnější a proč?
2. Sama jste vedla rozhovor s pacienty a s každým z nich hovořila o vhodných změnách na poli režimových opatření. Lze říci, jaká z těchto změn byla pro pacienty nejhůře akceptovatelná?

V Praze dne 27.5.2020

Místo a datum vypracování
posudku posuzovatelem

Podpis oponenta práce